

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de leden van de gemeenteraad van Amsterdam

Datum 25 augustus 2017
Ons kenmerk 2017/
Bijlage -
Onderwerp Onderzoek naar mogelijke extra maatregelen op drukke plekken in de stad

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van de recente aanslagen in Spanje (Barcelona en Cambrils) en Finland (Turku) heb ik, zoals gebruikelijk, meerdere gesprekken gevoerd in de driehoek over wat de mogelijke consequenties van die aanslagen zijn voor Amsterdam. Vast staat dat die aanslagen, en dan met name het toenemend aantal aanslagen met voertuigen op drukke plekken, leiden tot groeiende zorgen, vooral bij ondernemers in de binnenstad. Daarom heeft de driehoek gesproken met een aantal vertegenwoordigers van ondernemers uit de binnenstad. Aankomende week vindt tevens een gesprek plaats met de grootste toeristische attracties. Soortgelijke gesprekken hebben plaatsgevonden na eerdere aanslagen in het buitenland met de Joodse gemeenschap, redacties, poppodia, theaters, de LHBTI-community en de Islamitische gemeenschap. In deze brief informeer ik u over de uitkomst van het gesprek van heden met de ondernemers en de afspraak die de driehoek met hen heeft gemaakt.

Dreigingsbeeld en maatregelen

Het nationale dreigingsbeeld staat sinds maart 2013 op het niveau substantieel. Daarmee is de kans dat een aanslag in Amsterdam plaatsvindt al langere tijd reëel. Sinds de verhoging van het dreigingsniveau zijn tal van zichtbare en onzichtbare maatregelen getroffen. Van het bevorderen van dialoog en de persoonsgerichte aanpak radicalisering, tot opsporing, fysieke maatregelen en de ophoging van interventiecapaciteit in de stad.

Het doel van al deze maatregelen is om een aanslag waar mogelijk te voorkomen, en als die toch plaatsvindt deze zo snel mogelijk te beëindigen. Tegelijkertijd moet worden vastgesteld dat het dreigingsbeeld diffuus is: aanslagen in het buitenland tonen aan dat terroristen op elke denkbare plek, op ieder moment en op tal van verschillende manieren kunnen toeslaan. Het doel van de terroristen is om de samenleving zoveel mogelijk te ontwrichten en angst te

zaaien. Ook weten we dat als een plan voor een aanslag mislukt, zoeken terroristen snel een ander doel, bij voorkeur een plek waar veel slachtoffers kunnen worden gemaakt en die internationaal grote symbolische waarde heeft.

Dit zijn zaken waar de driehoek rekening mee houdt bij het treffen van maatregelen. Daarbij zoekt de driehoek zorgvuldig naar maatregelen die daadwerkelijk effect hebben, zonder daarmee de samenleving teveel te verlammen of ontwrichten. We moeten ons niet teveel laten leiden door de begrijpelijke angst voor een aanslag, maar het gewone leven zoveel mogelijk door laten gaan. Door toe te geven aan angst, doen we immers precies wat de terroristen beogen.

In de uitwerking van de maatregelen is het voor de driehoek belangrijk om consistent te zijn en vast te houden aan de bestaande uitgangspunten: we nemen maatregelen op basis van informatie en op basis van duidelijke criteria. De maatregelen moeten proportioneel zijn en passen bij het dreigingsniveau. Dat betekent niet dat het pakket van maatregelen al sinds 2013 hetzelfde is. Op basis van ontwikkelingen, inzichten en informatie maakt de driehoek steeds opnieuw de afweging welke maatregelen er nodig zijn, en hoe daarover moet worden gecommuniceerd. De evolutie van dit beleid uit zich bijvoorbeeld in de ontwikkeling van de zichtbare maatregelen bij Joodse instellingen, extra inzet op *intelligence*, het naar Amsterdam halen van de interventie-eenheden van de DSI en het voortdurend aanscherpen en doorontwikkelen van de anti-radicaliseringsaanpak.

Actueel beeld

Ook de recente aanslagen in Spanje, waarbij met voertuigen is ingreden op personen in de openbare ruimte, passen binnen het huidige dreigingsniveau. Ze tonen aan dat terroristen steeds vaker gebruik maken van een voertuig om een aanslag te plegen. Daarmee neemt de voorstelbaarheid dat dit ook in Amsterdam gebeurt, verder toe. Ook weten we van die stapeling van aanslagen met voertuigen dat alle drukke plekken in grote steden een voorstelbaar doelwit zijn, zeker als het ook internationaal symbolische plekken zijn.

Deze toenemende voorstelbaarheid leidt begrijpelijk tot zorgen onder Amsterdammers en ondernemers. Daarover heeft de driehoek vandaag met hen van gedachten gewisseld. Dat gesprek was constructief en verliep in een goede sfeer. De driehoek heeft gezegd dat het de zorgen van de ondernemers, Amsterdammers en bezoekers deelt en dat daarom een onderzoek naar mogelijke aanvullende maatregelen op dit punt gerechtvaardigd is.

Drempelverhogende maatregelen

Om deze reden heeft de driehoek besloten om samen met ondernemers en andere partijen te onderzoeken of er op drukke plekken in de stad met een grote symbolische waarde en internationale uitstraling, aanvullende maatregelen kunnen worden genomen. Daarbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar de inritten van de Kalverstraat. Dit besluit neemt de driehoek op basis van twee argumenten: de stapeling van aanslagen met voertuigen en de maatschappelijke onrust die daar het gevolg van is. Dit betekent dus niet dat er concrete informatie over een aanslag is. De maatregelen passen binnen het bestaande, substantiële dreigingsbeeld.

Het uitgangspunt voor de driehoek bij het uitwerken en doorvoeren van de maatregelen blijft om op basis van informatie en heldere criteria de juiste, proportionele maatregelen te nemen. Ondanks die eventuele extra maatregelen moet het normale leven zoveel mogelijk doorgang vinden. Of, en op welke plekken maatregelen worden genomen staat nog niet vast. Het type maatregel kan per locatie verschillen. Het is de bedoeling dat op korte termijn, in nauw overleg en samenwerking met ondernemers, wordt onderzocht met welke maatregelen door de gemeente en de ondernemers zelf, de drempel voor een aanslag op bepaalde drukke plekken kan worden verhoogd en de impact ervan kan worden beperkt.

De driehoek benadrukt dat ook met deze extra maatregelen een aanslag nooit is uit te sluiten. Fysieke maatregelen op drukke plekken bieden geen verweer tegen andere types aanslagen. Bovendien is het onmogelijk en onwenselijk om op alle drukke plekken dergelijke maatregelen te nemen, daardoor zou de stad verlamd raken.

De komende weken wordt nader uitgewerkt op welke locaties maatregelen getroffen worden en hoe deze maatregelen er uit gaan zien.

Ik hoop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De burgemeester van Amsterdam,

mr. E.E. van der Laan